

Fritt Folk

102107

Nr. 4

Abonnementpris
kr. 2. — pr. kv., kr. 8. — pr. år.

Oslo, Lørdag 27. januar 1940

Løssalg 15 øre

5. årgang

Englands skygge over Norden et faktum.

Den britiske marineminister bekrefter Fritt Folks påstand.

I nr. 1 av Fritt Folk i år hadde vi en artikkel med denne tittel: «Englands skygge over Norden. Tyskland har interesse av å begrense krigsskueplassen. — England av å utvide den.»

Denne artikkel som ble sitert i den tyske presse, vakte adskillig røre i den norske. Ja, noen av våre største aviser fremsatte i denne forbindelse endog krav om at Fritt Folk skulde forby.

Påstanden om at vestmaktene har planer om å trekke Norden inn i krigen, ble i storparten av den norske presse karakterisert

som tyske fantasier. Men det ligger jo i selve sakens natur at vestmaktene har interesse av å få Norden med i krigen på sin side, kanskje først og fremst fordi det engelske forsøk på å sukke ut Tyskland ikke har ført til det forønskede resultatet og neppe heller kan føre til målet, sålenge Norden holder seg nøytralt.

Likewise selvfølgelig ligger det i Tysklands interesse at krigsskueplassen blir mest mulig begren-

set, og at Nordens nøytralitet opprettholdes.

Forleden dag kommer så Englands egen bekreftelse på at vårt syn på saken er riktig. Marineminister Churchills radiotale et terlater ikke tvil. I full overensstemmelse med god britisk tradisjon uttaler han at det er i de små staters egen interesse å slåss på engelsk side, mot voldsmakten — de store demokratier slåss nemlig i grunnen også for de smås sak osv. Men ikke nok med det — vi er i henhold til folkeforbundspaktens artikkel 16 forpliktet til å yde vestmaktene hjelp, sa Churchill.

Den komedie som fra engelsk side utspilles omkring marineministerens radiotale, er karakteristisk for hvordan man akse-

(Forts. fra 1. side)

holdt for hans egen regning. Men man må være bra godtroende — eller innforstått — for å bite på slikt. Det hele — fra talen til de «ansvarliges» reservasjoner — var planlagt på forhånd, det er den eneste mulige forklaring på fenomenet. Churchills berønte «implisivitet» er bare kommet godt med, når det etterpå skal dekkes over planmessigheten. Et umåtelig rot måtte det være i Storbritannias øverste råd — og lite egnet til å gjøre de små statene lystne på å betros sin skjebne til — hvis det virkelig forholder seg så at de enkelte medlemmer har anledning til å brøle ut over allverden sitt personlige syn på en ømfintlig sak.

Som et enkeltstående men ganske karakteristisk eksempel på at såvel talen som «dementiets» har vært vel beregnet, vil vi nevne virkningen i Tidens Tegn. Bladet er kanskje mindre godtroende enn innforstått når det skriver:

«Se inn på så viktige storpolitiske spørsmål som Nordens stilling virkelig er. På såkalt ansvarlig hold (er ikke den britiske marineminister ansvarlig?) later man som om man ingenting kjente til Churchills tale på forhånd og at den derfor må bli å betrakte som

(Forts. siste side)

«Det er nå ingen tvil om at den britiske marineministers impulsive radiotale i lørdag står for hans egen regning og ikke må oppfattes som noen endring i Storbritannias politikk overfor de nøytrale. Det påstås at både Chamberlain og Lord Halifax blev temmelig forbauset over Churchills uttrykk, som ikke i enkelthet var forelagt dem på forhånd. ... med dette bortfaller også de innvendinger en kunde ha lyst til å gjøre mot Churchills resonnansment, hans henvisning til Folkeforbundet og hans oppfordring til de nøytrale. ... a ta parti på vestmaktens side.»

Tilslutt skal vi gjengi et par avsnitt av ovennevnte artikkel i Fritt Folk:

«Som vi i Nasjonal Samling iherdig har framholdt i årevis, var det å forutse at Vestmaktene når det passet dem, vilde sette Folkeforbundsmaskineriet i gang og utnytte det som den utledede krigsallianse det i virkeligheten er. Dette psykologiske øieblikke nærmer seg, båret oppe av stemningen for Finland.

Det skudde Folkeforbund som etter Sovjetrusslands eksklusjon, er blitt utelukende behersket av de store krigførende demokratiskke makter, blases nå liv i og gjøres ferdig til å brukes med alle sine skjebnesvangre forskrivninger og forpliktelser om militære sanksjoner, om gjennommarsj, flåte og flybaser osv. —»

«Denne samtidige propaganda i Frankrike og England for Nordens inngripen i begivenhetene viser tydelig at disse to stormakter har sin spesielle interesse av å gjøre Norden til krigsskueplass, mens det er i Tysklands interesse å begrense krigen og krigsskueplassen.

Og det er også i vår interesse at vårt land kan bevare nøytraliteten og holdes utenfor krigen.

Vår advarsel var altså også denne gang, som så ofte før, vel begrunnet.